

Perusterveydenhuollon tutkijataito – seminaarit – kliinisen epidemiologian perusteet 2021- 2022 (12 op tutkijakoulutus)

Ajankohta: 24.8.2021 – 3.5.2022

Aika: Klo 14-17.30, paitsi viimeinen osa 3.5.22 (XII seminaariesitys) klo 12-18.

Paikka: ICT-talo, A-rappu, 5. kerroksen neuvotteluhuone / etäopetus (yliopiston ohjeet)

Kurssi soveltuu tutkijoille ja tutkimuksesta kiinnostuneilla. Kurssille voi osallistua eri tieteenalojen väli- tai loppututkinnon suorittanut. Kurssin esimerkit ovat pääosin lääketieteen kirjallisuudesta, mutta eivät vaadi lääketieteellistä peruskoulutusta. Kurssi oikeuttaa 12 opintopisteeseen tohtorin tutkinnon teoreettiseen koulutukseen.

- Kurssi koostuu 12:sta seminaarista, joista jokaiseen liittyy ennakkomateriaalia ja – tehtäviä.
- Ennen jokaista seminaaria opiskelijat saavat oppimateriaalin, joka sisältää kirjallisuutta ja ennakkoon pohdittavan ongelman sekä tehtäviä.
- Oheiskirjallisuus:
 - Uhari M, Nieminen P. Epidemiologia ja Biostatistiikka
 - Haynes R, Sackett DL, Guyatt G, Tugwell P. Clinical Epidemiology: How to Do Clinical Practice Research
 - Metsämuuronen J. Tilastollisen päättelyn perusteet. Metodologia-sarja, 2001
 - Metsämuuronen J. Kokeellisen tutkimuksen perusteet ihmistieteissä. Metodologia-sarja, Gummerus Kirjapaino Oy, Jyväskylä 2005
 - Metsämuuronen J. Metodologian perusteet ihmistieteissä. Metodologia-sarja, 2001

Opettajat: Päivi Korhonen, Juha Liira ja Tuula Putus sekä Maria Nuotio (Kliininen laitos, Yleislääketieteen ja perusterveydenhuollon osasto, työterveyshuolto ja geriatria TY)

Yhteyshenkilö: Liisa Vilén (liisa.k.vilen@utu.fi).

Kurssin tavoitteet

1. Perehdyttää opiskelija terveystutkimuksen lähestymistapoihin, siinä käytettyihin menetelmiin ja tutkimussuunnitelman laatimiseen
2. Oppia eri tutkimusasetelmien perusteet, niiden vahvuudet ja heikkoudet
3. Oppia soveltamaan eri lähestymistapoja ja menetelmiä oman tutkimuskysymyksen käsittelyssä, tutkimusprojektin toteuttamisessa sekä tulosten käsittelyssä ja esittämisessä
4. Kehittää omaa tutkimussuunnitelmaa tai suunnitella oma tutkimus

Seminaarien teemat ja aikataulu

- Osa I Lähestymistapoja terveystutkimukseen, **tiistai 24.8.2021**
- Osa II Tutkimuskysymys, **tiistai 14.9.2021**
- Osa III Onko uusi tutkimus perusteltu? Systemaattiset katsaukset, **tiistai 5.10.2021**
- Osa IV Tutkimuksen asetelma ja suunnittelu, **tiistai 26.10.2021**

- Osa V Keitä tutkimme? **tiistai 16.11.2021**
- Osa VI Mitä mittaamme? **tiistai 7.12.2021**
- Osa VII Terveysongelmien esiintyvyys, **tiistai 18.1.2022**
- Osa VIII Diagnostisten menetelmien tutkimus, **tiistai 8.2.2022**
- Osa IX Interventioiden vaikuttavuus, **tiistai 1.3.2022**
- Osa X Syy-seuraussuhteet, **tiistai 22.3.2022**
- Osa XI Tutkimuksen eettiset näkökohdat, rahoituksen hakeminen ja lainsäädäntöön liittyviä näkökohtia, **tiistai 12.4.2022**
- Osa XII Oman tutkimussuunnitelman esittely ja kurssin päätös, **tiistai 3.5.2022**
Huom! klo 12-18

Kurssin arviointi (hyväksytty / hylätty)

- Osallistuminen seminaareihin (aktiivisuus, tehtävät) 70 %
- Tutkimussuunnitelma 30 %

Läsnäolo, korvaavat työt, opintopisteet

- Kurssi perustuu normaalioloissa lähiopetukseen. Erityisistä syistä ja erityisillä kerroilla voi kurssille osallistua etäyhteydellä. Yliopiston ajankohtaisten ohjeiden mukaan kurssi voidaan toteuttaa etäopiskeluna. Etäyhteys edellyttää aktiivista osallistumista, ja tehtävien kirjallista palautusta.
- Poissaolokerrat korvataan kirjallisilla tehtävillä.
- Kurssista on mahdollisuus saada 12 op. Osittaisesta osallistumisesta on mahdollista saada kurssien vetäjien arvion mukaisesti vähennetyt opintopisteet, jotka sovitaan erikseen.

Ilmoittautuminen: Liisa Vilen (liisa.k.vilen@utu.fi)

Liite 1. Kurssin seminaarien tarkempi sisältö

Perusterveydenhuollon tutkijakurssi – kliinisen epidemiologian perusteet - Kurssin osat ja niiden tavoitteet

Ajankohta: 24.8.2021 – 3.5.2022

Aika: Klo 14-18, paitsi viimeinen osa XII klo 12-18.

Paikka: ICT-talo, A-rappu, 5. kerroksen neuvotteluhuone / etäopetus (yliopiston ohjeet)

Osa I Lähestymistapoja terveystutkimukseen, tiistai 24.8.2021

Tavoitteet:

1. Ymmärtää, miten terveys merkitsee erilaisia asioita eri tahoille (potilas, klinikko, terveyspoliitikko)
2. Oppia, miten lähestymistapa vaikuttaa tutkimuskysymyksen muotoiluun, mitattaviin suureisiin, tutkimuksen asetelmaan ja ylipäänsä tuotettavaan tietoon.

Osa II Tutkimuskysymys, tiistai 14.9.2021

Tavoitteena oppia periaatteet tutkimuskysymyksen muotoilussa

Osa III Onko uusi tutkimus perusteltu? Systemaattiset katsaukset, tiistai 5.10.2021

Tavoitteena oppia perusteet kirjallisuuden hausta ja systemaattisista katsauksista

Osa IV Tutkimuksen asetelma ja suunnittelu, tiistai 26.10.2020

Tavoitteet:

1. Oppia eri tutkimusasetelmista
 - a. Vertailevat asetelmat
 - b. Havainnoivat tutkimukset
 - c. Kyselyt
 - d. Laadullinen tutkimus
2. Oppia eri asetelmien vahvuudet ja heikkoudet
3. Oppia milloin soveltaa eri tutkimusasetelmia

Osa V Keitä tutkimme? tiistai 16.11.2021

Tavoitteet:

1. Oppia eri otantamenetelmistä kvantitatiivisessa ja laadullisessa tutkimuksessa ja miten otanta vaikuttaa tutkimuksen päätelmiin
2. Oppia käsitteet sisäinen ja ulkoinen validiteetti
3. Ymmärtää eri otantamenetelmien vahvuudet ja heikkoudet

Osa VI Mitä mittaamme? tiistai 7.12.2021

Tavoitteet:

1. Oppia miten valita mitattavat tulosmuuttujat
2. Oppia eri tulosmuuttujien vahvuudet ja heikkoudet
3. Mitä mittareita käytän omassa tutkimussuunnitelmassani

Osa VII Terveysongelmien esiintyvyys, tiistai 18.1.2022

Tavoitteet:

1. Oppia ymmärtämään käsitteitä kuten prevalenssi, insidenssi, kuolleisuus, vakiointi
2. Oppia kuvailemaan tutkittavan terveysongelman esiintyvyyttä

Osa VIII Diagnostisten menetelmien tutkimus, tiistai 8.2.2022

Tavoitteet:

1. Oppia periaatteet diagnostisten testien käytöstä tautien toteamisessa ja seulonnassa
2. Oppia ymmärtämään diagnostisten testien tunnuslukuja ja milloin testin käytöstä on hyötyä
3. Oppia ymmärtämään diagnostiikan ja hoitopäätösten yhteyksiä ja diagnostiikan merkitystä potilaalle tärkeisiin tulosmuuttujiin

Osa IX Interventioiden vaikuttavuus, tiistai 1.3.2022

Tavoitteet:

1. Oppia interventiotutkimuksen perusteita
2. Ymmärtää vaikuttavuuden käsitettä ja sen tunnuslukuja
3. Ymmärtää vertailevien tutkimusasetelmien vahvuuksia ja heikkouksia

Osa X Syy-seuraussuhteet, tiistai 22.3.2022

Tavoitteet:

1. Oppia syy-seuraussuhteiden periaatteita ja miten niitä sovelletaan terveystutkimuksessa
2. Ymmärtää riskitekijöiden ja assosiaatioiden käsittelyä terveystutkimuksessa

Osa XI Tutkimuksen eettiset näkökohdat, rahoituksen hakeminen ja lainsäädäntöön liittyviä näkökohtia, tiistai 12.4.2022

Tavoitteet:

1. Oppia tutkimuksen käynnistämisen juridiset ja eettiset prosessit
2. Ymmärtää terveystutkimuksen sosiaalisia, eettisiä ja lainsäädäntöön liittyviä näkökohtia

Osa XII Oman tutkimussuunnitelman esittely ja kurssin päätös, tiistai 3.5.2022 Huom! klo 12-18